

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ సప్తసప్తతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ సప్తసప్తతితమః సర్గః ॥

హనుమతా నికుంభస్య వధః

నికుంభో భ్రాతరం దృష్ట్వా సుగ్రీవేణ నిపాతితం ।
ప్రదహన్నివ కోపేన వానరేంద్రముదైక్షత ॥ 6.77.1 ॥

తతః స్రగ్ధామసన్నద్ధం దత్తపంచాంగులం శుభం ।
ఆదదే పరిఘం ధీరో మహేంద్రశిఖరోపమం ॥ 6.77.2 ॥

హేమపట్టపరిక్షిప్తం వజ్రవిద్రుమభూషితం ।
యమదండోపమం భీమం రక్షసాం భయనాశనం ॥ 6.77.3 ॥

తమావిధ్య మహాతేజాః శక్రధ్వజసమౌజసం ।
నిననాద వివృత్తాస్యో నికుంభో భీమవిక్రమః ॥ 6.77.4 ॥

ఉరోగతేన నిష్కేణ భుజస్థైరంగదైరపి ।
కుండలాభ్యాం చ చిత్రాభ్యాం మాలయా చ సచిత్రయా ॥ 6.77.5 ॥

నికుంభో భూషణైర్భాతి తేన స్మ పరిఘేణ చ ।
యథేంద్రధనుషా మేఘః సవిద్యుత్స్తనయిత్నుమాన్ ॥ 6.77.6 ॥

పరిఘాగ్రేణ పుస్పోట వాతగ్రంధిర్మహాత్మనః ।
ప్రజజ్వాల సఘోషశ్చ విధూమ ఇవ పావకః ॥ 6.77.7 ॥

నగర్యా విటపావత్యా గంధర్వభవనోత్తమైః |
 సతారాగణనక్షత్రం సచంద్రసమహాగ్రహం |
 నికుంభపరిఘాఘూర్ణం భ్రమతీవ నభస్థలం || 6.77.8 ||

దురాసదశ్చ సంజజ్ఞే పరిఘాభరణప్రభః |
 క్రోధేంధనో నికుంభాగ్నిర్యుగాంతాగ్నిరీవోత్థితః || 6.77.9 ||

రాక్షసా వానరాశ్చాపి న శేకుః స్పందితుం భయాత్ |
 హనుమాంస్తు వివృత్యోరస్తస్థౌ ప్రముఖతో బలీ || 6.77.10 ||

పరిఘోపమబాహుస్తు పరిఘం భాస్కరప్రభం |
 బలీ బలవతస్తస్య పాతయామాస వక్షసి || 6.77.11 ||

స్థిరే తస్యోరసి వ్యూఢే పరిఘః శతధా కృతః |
 వికీర్యమాణః సహసా ఉల్కాశతమివాంబరే || 6.77.12 ||

స తు తేన ప్రహారేణ న చచాల మహాకపిః |
 పరిఘేణ సమాధూతో యథా భూమిచలేఽచలః || 6.77.13 ||

స తథాభిహతస్తేన హనూమాన్ ప్లవగోత్తమః |
 ముష్టిం సంవర్తయామాస బలేనాతిమహాబలః || 6.77.14 ||

తముద్యమ్య మహాతేజా నికుంభోరసి వీర్యవాన్ |
 అభిచిక్షేప వేగేన వేగవాన్ వాయువిక్రమః || 6.77.15 ||

తత్ర పుస్పోట వర్మాస్య ప్రసుస్త్రావ చ శోణితం |
 ముష్టినా తేన సంజజ్ఞే మేఘే విద్యుదివోత్థితా || 6.77.16 ||

స తు తేన ప్రహారేణ నికుంభో విచచాల చ |
 స్వస్థశ్చాపి నిజగ్రాహ హనూమంతం మహాబలం || 6.77.17 ||

చుక్రుశుశ్చ తదా సంఖ్యే భీమం లంకానివాసినః |
నికుంభేనోద్యతం దృష్ట్వా హనూమాంతం మహాబలం || 6.77.18 ||

స తథా హ్రీయమాణోఽపి హనూమాంస్తేన రక్షసా |
ఆజఘానానిలసుతో వజ్రకల్పేన ముష్టినా || 6.77.19 ||

ఆత్మానం మోక్షయిత్వాథ క్షితావభ్యవపద్యత |
హనూమానున్మమాథాశు నికుంభం మారుతాత్మజః || 6.77.20 ||

నిక్షిప్య పరమాయత్తో నికుంభం నిష్పిపేష చ |
ఉత్పత్య చాస్య వేగేన పపాతోరసి వేగవాన్ || 6.77.21 ||

పరిగృహ్య చ బాహుభ్యాం పరివృత్య శిరోధరాం |
ఉత్పాటయామాస శిరో భైరవం నదతో మహత్ || 6.77.22 ||

అథ నినదతి సాదితే నికుంభే
పవనసుతేన రణే బభూవ యుద్ధం |
దశరథసుతరాక్షసేంద్రసూన్వో -
ర్భృశతరమాగతరోషయోః సుభీమం || 6.77.23 ||

వ్యపేతే తు జీవే నికుంభస్య హృష్టా
వినేదుః ప్లవంగా దిశః సస్వనుశ్చ |
చచాలేవ చోర్వీ పపాతేవ సా ద్యౌ -
ర్బలం రాక్షసానాం భయం చావివేశ || 6.77.24 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే సప్తసప్తతితమః సర్గః ||